



Vlaanderen
is diervriendelijk



Huisdierwijzer Australische wateragame

Intellagama lesueurii

DEPARTEMENT
OMGEVING

vlaanderen.be/huisdierinfo

////////////////////////////////////

HUISDIERWIJZER: AUSTRALISCHE WATERAGAME

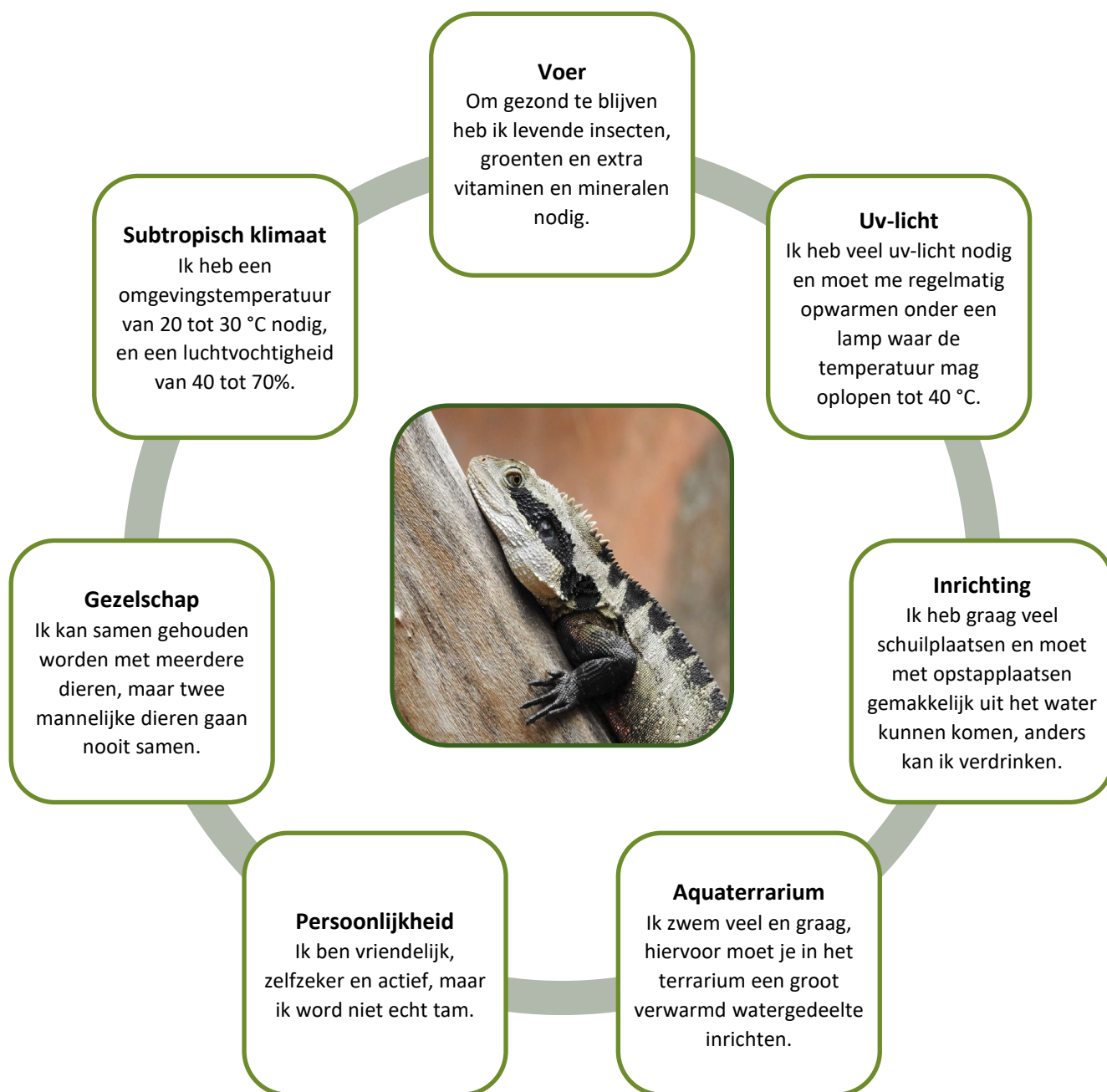
Intellagame lesueurii

////////////////////////////////////

INHOUD

1	Overzicht	3
2	Natuurlijk gedrag en behoeften	4
3	Huisvesting en verzorging	5
3.1	Huisvesting	5
3.1.1	Binnenhuisvesting	5
3.1.2	Buitenhuisvesting tijdens de warme zomermaanden	6
3.1.3	Gezelschap	7
3.1.4	Bodembedekking en inrichting van het binnenverblijf	7
3.1.5	Omgevingstemperatuur	8
3.1.6	Waterbad en -temperatuur en luchtvochtigheid	8
3.1.7	Uv- en warmtelamp	8
3.1.8	Lichtritme en de seizoenen	9
3.1.9	Verrijking	9
3.2	Voeding	10
3.3	Verzorging	11
4	Gedrag en omgang met het dier	12
5	Gezondheid	13
5.1	Voortplanting en bijhorend gedrag	13
5.2	Meest voorkomende gezondheidsproblemen	13
6	Aankoop of adoptie	15
7	Kosten	16

1 OVERZICHT



```

////////////////////////////////////
//

```

2 NATUURLIJK GEDRAG EN BEHOEFTE

Lesleurs wateragamen (*Intellagama lesueurii*) worden ook wel Australische wateragamen genoemd en zijn reptielen die behoren tot de familie van agamen (*Agamidae*) en tot de grotere groep van hagedissen (*Lacertilia*). Er zijn 515 soorten agamen gekend, waarvan er in Vlaanderen 19 als huisdier mogen worden gehouden (meer info: [Positieve lijst reptielen](#)).



Van deze soort zijn twee ondersoorten gekend: de *Intellagama lesueurii lesueurii*, die van oorsprong afkomstig is van de noordelijker gelegen oostkust van Australië, en de *Intellagama lesueurii howittii*, die van nature in voorkomt in de zuidelijkere delen van de oostkust van Australië. De levenswijze en verzorging van deze twee ondersoorten zijn volledig gelijk.

Anders dan de [baardagame](#) die van nature voorkomt in gebieden met een droog, semi-woestijnklimaat heeft de Australische wateragame een waterminnende levenswijze en houdt hij zich altijd op in de nabijheid van rivieren en stromen met een goede waterkwaliteit. Dit dier komt voor in gebieden met een subtropisch klimaat met (van september tot juni in dat halfroond) zomertemperaturen van 25 tot 35 °C en meer.

Het dier is overdag actief en in de warme lente- en zomermaanden. Om bij de lagere wintertemperaturen te overleven houdt het dier een winterslaap. Hiervoor zoekt het een rustplaats tussen boomstronken en hout in of nabij rivieroeveren en verzegelt het de toegang van het hol met modder. Tijdens de winterslaap vertraagt het metabolisme en eet of beweegt het dier niet.

De Australische wateragame heeft zich goed aangepast aan diverse leefgebieden en leven in natuurlijke omstandigheden in tropisch regenwoud in het noorden van Australië, maar ook in de alpine stromen van Zuid-Australië of dichtbij menselijke nederzettingen. Het dier heeft een voorkeur voor een leefomgeving met gezonde waterlopen en weinig boomdekking.

Zoals alle reptielen is de Australische wateragame koudbloedig en regelt hij zijn lichaamstemperatuur door actief de warmte of de koelte op te zoeken. De warmte versnelt het metabolisme en helpt zo bij processen in het lichaam zoals de vertering. Zonnen doen deze dieren op rotsen of rivieroeveren en ze rusten vaak in bomen.

De dieren kunnen zeer goed klimmen en zijn uitstekende zwemmers. Bij gevaar of verstoring laten ze zich in het water vallen, het dier kan tot 1 uur onder water blijven. Ook kunnen deze actieve dieren snel rennen op hun twee achterpoten. Jonge dieren blijven meestal op of nabij de bodem en zijn nog schuwer dan de volwassen soortgenoten. In het wild eten Australische wateragamen allerlei soorten geleedpotigen zoals krekels, spinnen, mieren en vliegen, maar ook weekdieren, algen en krabben. Volwassen dieren eten ook plantaardig materiaal.

Het dier heeft lange en sterke poten en klauwen om te klimmen en een lange gespierde staart om goed te kunnen zwemmen. Een Australische wateragame kan 90 tot 100 cm groot worden. Op de ruggengraad bevindt zich van kop tot teen een stekelige kam. Afhankelijk van de ondersoort, het geslacht en de leeftijd verschilt de lichaamskleur en de patronen, maar meestal hebben ze een lichtgroene tot lichtgrijze, bruine kleur met zwarte banden op de rugzijde, staart en poten. De buik is geelwit, roze tot bruin, maar kan helderrood worden bij volwassen mannelijke dieren. Mannelijke dieren zijn feller gekleurd dan de vrouwelijke dieren en de jongen en hebben een grotere kop. Wateragamen kunnen hun huidskleur langzaam aanpassen om beter gecamoufleerd te zijn. Mits een goede verzorging en huisvesting kan de Australische wateragame 15 jaar oud of ouder worden.

[illegible]

Indeling in het dierenrijk	
Rijk	<i>Animalia</i> (Dieren)
Stam	<i>Chordata</i> (Chordadieren)
Klasse	<i>Reptilia</i> (Reptielen)
Orde	<i>Squamata</i> (Schubreptielen)
Onderorde	<i>Lacertilia</i> (Hagedissen)
Familie	<i>Agamidae</i> (Agamen)
Geslacht	<i>Intellagama</i>
Soort	<i>Intellagama lesueurii</i>

3.1 HUISVESTING

De afmetingen van een [aquaterrarium](#) voor twee wateragamen moet minimaal 180 x 80 x 120 cm (lengte x breedte x hoogte) zijn. Voor een volwassen wateragame kan een verblijf nooit groot genoeg zijn, dus voorzie een verblijf dat in de lengte minstens driemaal en in de breedte minstens tweemaal de totale lengte van het dier (inclusief de staart) is en waarvan de afmetingen dus minimaal 300 x 200 x 100 cm (lengte x breedte x hoogte) zijn.

Het [materiaal van het aquaterrarium](#) is bij voorkeur **glas, plastic of betonplexplaten** (waterbestendig), omdat dat onderaan water kan houden, want 60% van het verblijf van een Australische wateragame bestaat uit zwemwater en 40% uit land. Wegens de grootte van sommige individuen kan het echter nodig zijn zelf een verblijf te bouwen met bijvoorbeeld MDF-platen. Dit materiaal heeft als voordeel dat het goed isoleert en dat je de verblijfs grootte maximaal kan uitbreiden, maar heeft als nadeel dat je een watercontainer in het verblijf moet voorzien en dat de platen mogelijk gaat schimmelen. Verblijven uit glas of plastic zijn waterdicht, maar hebben dan weer als nadeel dat het moeilijker is om de temperatuur en de ventilatie te regelen.

Voorzie een [achterwand](#) in het terrarium en maak de linker- en rechterzijde eveneens ondoorzichtig, dan voelt het dier zich beschut en veilig. Wateragamen staan erom bekend dat ze erg nerveus zijn als alle zijden van het terrarium open zijn en dat ze zich verwonden door hun neus herhaaldelijk tegen de zijden van het verblijf te wrijven. Dit gedrag wordt ook waargenomen als het verblijf te klein is of niet aangepast aan de behoeftes van het dier, bv. als het te weinig schuilplaatsen heeft, of wanneer het dier tracht te ontsnappen aan een dominante soortgenoot.

```

////////////////////////////////////
//

```

Een Australische wateragame heeft behoefte aan een continue toevoer van frisse lucht, maar vermijd tocht. Door een roostertje in het terrarium kan er in een klein terrarium genoeg ventilatie zijn, maar voor een groot terrarium kan soms extra mechanische ventilatie nodig zijn om overmatige vochtigheid te voorkomen. De ruiten mogen in de voormiddag vochtig zijn, maar moeten in de loop van de dag opdrogen. Een goed sluitende overkapping voorkomt dat het dier via de vegetatie of hoger gelegen delen ontsnapt, want deze dieren zijn ware ontsnappingsartisten. Plaats het terrarium op een stevige ondergrond en op een rustige plaats. Trillingen kunnen voor stress zorgen.

In het aquaterrarium moet **per dier** aanwezig zijn:

- een groot zwemdeel, in een aquaterrarium of grote watercontainer, zodat het dier zich volledig kan onderdompelen, en ook opstapplaatsen zodat het dier gemakkelijk uit het water kan komen
- een landgedeelte met een zonneplaats op grote boomstammen en/of rotsen met een [uv-](#) en [warmtelamp](#) erboven en een koelere plek met rotsen en/of boomstammen
- minstens twee schuilplaatsen, één op een warme en één op een koele plek
- voldoende loop- en graafruimte en enkele lage verhogingen
- een thermometer
- een thermostaat om de temperatuur te regelen
- een hygrometer om een luchtvochtigheid van 40 tot 70% in het terrarium te garanderen
- een drinkbak met proper water
- een verwarmingselement om het water tussen de 20 en 24 °C te houden
- een zeer sterke externe waterfilter want deze dieren zijn grote vervuilers

3.1.2 Buitenhuisvesting tijdens de warme zomermaanden

In landen van Noord-Europa kunnen volwassen (vanaf 3 jaar) Australische wateragamen tijdens de warme zomermaanden in een [buitenren](#) gehouden worden. De afmetingen van het buitenverblijf voor twee volwassen wateragamen moet minimaal 300 x 200 x 100 cm (lengte x breedte x hoogte) bedragen. Ook een buitenverblijf kan nooit groot genoeg zijn, en als meerdere dieren samen worden gehouden, moet daarmee zeker rekening worden gehouden. In dat geval is het ook belangrijk om veel schuilplaatsen en ontwijkmogelijkheden te voorzien.

Aan het buitenverblijf zijn enkele basisvoorwaarden verbonden. Doorgaans is een zonnig en tochtvrij buitenverblijf een belangrijke voorwaarde. Kies hiervoor een stuk tuin georiënteerd op het zuiden zodat het dier maximaal gebruik kan maken van het zonlicht, in het bijzonder van de ochtendzon, en voorzie in dat stuk een groot watergedeelte zodat het dier zich volledig kan onderdompelen. Het watergedeelte moet minimaal 100 x 50 x 30 cm (lengte x breedte x diepte) bedragen, maar groter is beter. **In het buitenverblijf is het ook essentieel om een ondergrondse en altijd droge plek te voorzien en bijkomend voldoende schuilplekken in de schaduw** zodat de dieren zich kunnen beschermen tegen weersextremen (koude of warme temperaturen). Voorzie bijkomend klimgelegenheden met boomstammen en zware takken en/of een grotere rots zodat het dier zijn omgeving kan overzien.

De afsluiting is bij voorkeur van kwalitatief metalen draadgaas, dat vrij is van puntige of scherpe delen zodat het dier zich niet kan verwonden (let op voor hun neus!). **De gaten mogen maximaal 12,5 mm² groot zijn.** Een metalen draadgaas over het buitenverblijf beschermt de Australische wateragame tegen rovers zoals wilde dieren, honden, katten en ratten en voorkomt dat het dier ontsnapt. Daarnaast kunnen ze heel goed graven en daarmee moet je bij het plaatsen van de omheining mee rekening houden: om te voorkomen dat ze ontsnappen moet je de omheining minstens 100 cm diep in de grond graven of overwegen om een vloer te plaatsen op 1 meter diepte in het buitenverblijf.

[illegible]

3.1.3 Gezelschap

Een Australische wateragame leeft van nature in grote groepen van meerdere vrouwelijke dieren en jongen en een mannelijk dier dat zijn territorium tegen andere mannelijke agamen verdedigt. **Een koppel van twee vrouwelijke dieren of groep dieren (een man + twee vrouwelijke dieren)** is mogelijk, mits je voor elk dier een aparte schuilplek in de warme en in de koele zone en zonneplek in een zeer groot terrarium voorziet. Meerdere mannelijke dieren samen worden onderling erg agressief en worden niet samengehouden.

Niettemin moet je bij het samenhouden van meerdere Australische wateragamen het gedrag van elk individu goed observeren: een dier dat zich overmatig terugtrekt en niet goed eet en/of zich verwondt, heeft mogelijk stress en moet permanent in een ander terrarium worden gehuisvest. Sluit vooraf andere (medische) oorzaken uit en laat het dier nakijken door een dierenarts met ervaring met reptielen. Een nieuwe wateragame hou je best eerst in quarantaine om daarna, op neutraal terrein zoals een ander terrarium, te introduceren in de groep. Zomaar een nieuw dier in een bestaande groep zetten, is helemaal geen goed idee en leidt tot instabiliteit en agressie in de groep.

3.1.4 Bodembedekking en inrichting van het binnenverblijf

Als [bodembedekker](#) is een **diepe laag zacht turfmolm** geschikt. Omdat Australische wateragamen een hol in de bodem graven, voorzie je een voldoende diepe laag van 10 tot 20 cm bodembedekker. De dieren durven weleens het substraat oppikken wanneer ze een prooi vangen, dus gebruik geen fijne bodembedekkers zoals zand of houtschaafsel of -krullen. Voorzie bijkomend **een plek met losse, vochtige bodembedekker** (diepte minimaal 30 cm) voor de vrouwelijke wateragamen in het verblijf, want ook zonder de aanwezigheid van mannelijke dieren kunnen ze de behoefte hebben om eieren te leggen, de eieren zijn dan wel steriel. Daarnaast helpen ruwe materialen zoals **drijfhout of kurkschors** het dier bij het vervellen.

Voor het landdeel (40%) hebben Australische wateragamen de voorkeur voor een verblijf met veel **vloerruimte**, **graafmogelijkheden** en **lage zitplekken zoals takken** boven het water. Ze zijn van nature bodembewoners maar houden ook van kleine verhogingen om de omgeving te overzien en te rusten en te zonnen. Besteed aandacht aan **zonneplekken** met [lage platte rotsen en boomstammen](#). Met een horizontaal geplaatst stuk hout of platte steen onder de warmte- en lichtbron kan het dier zelf bepalen hoe dicht het bij de lampen zit. Voorzie voor elk dier in het verblijf een zonneplek. Hou er rekening mee dat de elementen in het verblijf het gewicht van de volwassen wateragame moeten kunnen dragen.

Besteed bovendien veel aandacht aan **schuilplekken in de koelere en warme delen van het verblijf**, want deze zijn essentieel voor de wateragame. Voor de inrichting kunnen een grote bloempot of kartonnen doos gebruikt worden, maar in de reptielenhandel zijn ook speciaal ontworpen holle boomstammen te koop. Maak de schuilplekken groot genoeg zodat de wateragame er helemaal in past, en maak ze regelmatig proper. Jonge dieren hebben veel van deze vochtige schuilplekken nodig. Zet zware elementen altijd direct op de bodem van het terrarium, nooit op de bodembedekking. Zo voorkom je dat ze gaan kantelen als het dier ze ondergraaft, en belet je dat het gewond raakt.

Australische wateragamen moeten daarnaast over **een groot waterdeel** (60% van de totale oppervlakte) kunnen beschikken. Dit kan voorzien worden in het waterdichte aquaterrarium of met een grote watercontainer. **Het is van vitaal belang dat de dieren gemakkelijk uit het water kunnen komen om verdrinking te voorkomen!** Als je een plateau en lage opstapmogelijkheden van boomstammen of rotsen voorziet net boven het water, kunnen (jong)volwassen dieren gemakkelijk op het droge klimmen. Een verfrolobak is ideaal voor zeer jonge wateragamen.

```

////////////////////////////////////
//

```


3.1.5 Omgevingstemperatuur

Voor de Australische wateragame moet de [temperatuur](#) in het verblijf 's nachts minimaal boven 20 °C blijven, ideaal is dit 20 tot 22 °C en overdag mag die oplopen tot 20 à 25 °C in de koude delen van het verblijf en in de warme delen tot 25 à 30 °C. Met een tijd klok kan je de temperatuur 's nachts aanpassen. Op de lokale zonneplaats moet de temperatuur oplopen tot 40 °C. Een thermometer in het verblijf is noodzakelijk, zodat je de minimum- en maximumtemperatuur goed kan opvolgen. Om oververhitting te voorkomen plaats je het binnenverblijf nooit volledig in direct zonlicht.

3.1.6 Waterbad en -temperatuur en luchtvochtigheid



Het **waterdeel** moet in een aquaterrarium **60%** bedragen of anders moet je een grote en gemakkelijk te reinigen watercontainer, of een [waterbad](#), voorzien die permanent in de warme zone van het terrarium staat. Voor de maat van het waterbad is de vuistregel dat de lengte van het bad $\frac{3}{4}^e$ van de totale lengte (inclusief de staart) van het grootste dier moet bedragen, maar groter is altijd beter. Het water moet diep genoeg zijn, zodat het dier zich volledig kan onderdompelen en bij voorkeur ook kan zwemmen. Voorzie diverse lage opstapmogelijkheden, zodat het dier gemakkelijk uit het water kan komen.

De Australische wateragame ontlast vaak in het water, reinig daarom het bad dagelijks en vul het met proper water of installeer een sterke externe waterfilter. Hevel dan wekelijks 1/4de van het water af en vul het bad opnieuw met proper water. Plaats een thermostaat om een watertemperatuur van 15 tot 24 °C aan te houden.

Voor de Australische wateragame die van nature in een relatief droge omgeving leeft, moet de [luchtvochtigheid](#) **tussen 40 tot 70%** blijven. Een te hoge luchtvochtigheid kan infecties in de hand werken, en met een hygrometer kan je de luchtvochtigheid controleren. Jonge dieren hebben veel koele en vochtige schuilplekken nodig in het terrarium.

3.1.7 Uv- en warmtelamp

Een Australische wateragame is vooral actief tijdens de dag en besteedt veel tijd aan zonnebaden. Daarom is een sterke [uv-lamp](#) onmisbaar voor de gezondheid van het dier. Met name **uv-B-licht is cruciaal** voor de aanmaak van vitamine D3 en voor deze diersoort moet de lamp minstens 5% uv-B-, maar bij voorkeur 10% uv-B-licht bevatten. In grote verblijven is het aangeraden om twee uv-lampen te voorzien, een lamp met hoge uv-B-straling en een andere full-spectrumlamp met lage dosis uv-licht.

De uv-lamp (en warmtelamp) moet, afhankelijk van het type lamp, van op 20 tot 30 cm rechtstreeks op de lokale zonneplaats van het dier schijnen. De afstand is echter mede afhankelijk van het type lamp en de wattage, volg dus steeds de aanwijzingen uit de bijsluiter. Ideaal zijn er meerdere niveaus onder de lamp, of voorzie je een lange horizontaal geplaatste platte steen of boomstam, zodat het dier dichterbij of verder van de lamp kan gaan zitten.

Om te weten of er voldoende uv-licht is, kan je een uv-spectrummeter gebruiken of de uv-lamp tijdig vervangen zoals is voorgeschreven in de bijsluiters. Glas en plastic houden uv-straling tegen. Terrariums met roosters laten wel uv-licht door van de lamp die erboven geplaatst wordt of van het zonlicht. Een rooster wordt ook gebruikt omdat het dier dan niet bij de lamp kan komen en zich niet kan verbranden. **Voorzie daarnaast ook een grote warmtelamp.**

//

3.1.8 Lichtritme en de seizoenen

//

Wat voer je een Australische wateragame?

Altijd voeren	Met mate voeren	Niet voeren
Jonge dieren: 100% dierlijk: levende insecten zoals sprinkhanen, krekels, motten...	Vette insecten zoals meelwormen, wasmotlarven	Champignons, mais, wortels, bloemkool (alle kolen), broccoli, spinazie, (ijsberg)sla, bonen, avocado
Vanaf de leeftijd van 1 jaar: dierlijk en plantaardig voer: levende insecten zoals sprinkhanen, krekels, motten...	Bladgroenten en kruiden: paardenbloemen, klaver...	Koriander
	Zacht stukje fruit: framboos, mango, banaan...	Citrusvruchten
	pinky	Chocolade, brood...

3.3 VERZORGING

Dagelijks

- Verwijder de uitwerpselen
- Verwijder voederresten van fruit, groenten (jongvolwassen en volwassen dieren), dierlijk voer en dode insecten en overlevende insecten of voorzie voedsel voor de levende insecten
- Geef vers voer, elke 3 dagen voor een volwassen dier, en kijk hoeveel er gegeten is
- Reinig het waterbad en vul met proper water
- Vervang vuile of te natte bodembedekking, vooral rond het waterbad
- Bekijk of de wateragame er gezond uit ziet en zich normaal gedraagt, bekijk de groepsdynamiek
- Controleer de temperatuur, de luchtvochtigheid en de werking van de uv- en warmtelamp en hygrometer (en eventueel de filter)
- Reinig de drinkbak en vul met proper water

Minstens één keer per week

- Reinig de schuilplekken, takken en rotsen met een vochtige hete doek
- Gebruik waar nodig nieuwe propere bodembedekking
- Bij gebruik van een waterfilter: hevel 1/4^{de} van het water af en vul bij met proper water

Een paar maal per jaar

- Reinig het terrarium volledig
- Plaats het dier hiervoor in een tijdelijk onderkomen
- Verwijder alle attributen en de bodembedekking
- Reinig en ontsmet het terrarium en de attributen grondig met een oplossing van koud water en 10% javel (100 ml/1 liter water). Spoel goed na met zuiver water om javelresten te verwijderen. Laat alles goed drogen en voeg nieuw substraat toe
- Controleer de uv-lampen en vervang ze indien nodig

```

////////////////////////////////////
//

```

4 GEDRAG EN OMGANG MET HET DIER

Australische wateragamen zijn geen knuffeldieren, en ze zijn van nature schuw en worden niet echt tam, maar anders dan bijvoorbeeld andere wateragamensoorten is de Australische wateragame vriendelijk en niet overmatig nerveus. Dat betekent niet dat je het dier zomaar kan benaderen, want het heeft zeer scherpe klauwen, een stevige beet en zwepende staart.

Het is daarom belangrijk dat je het dier op de juiste manier optilt. Benader het dier steeds rustig en wees in je handelingen zelfzeker en doelbewust. Neem het rustig met beide handen op en ondersteun daarbij het borst- en staartdeel met één hand waarbij je de poten vrijlaat, en gebruik je andere hand om te voorkomen dat het dier ontsnapt. Neem deze dieren nooit alleen bij de huid vast of ook niet alleen bij de staart, want die kan afbreken. Hou bij een wilder exemplaar een hand om de nek en de andere om de staartbasis (niet verder, want de staart breek gemakkelijk af!) of plaats je hand van je dragende arm om de nek en je andere arm om het dier om te voorkomen dat het ontsnapt. Gebruik stevige, dikke handschoenen.

Tik niet op het glas, sla niet met deuren of pak het dier niet onverwachts op en raak het niet onverwachts aan, zo voorkom je onnodige stress. Een dier dat nerveus of angstig is, of zich bedreigd voelt, zal zich groot maken en dreiggedrag vertonen door zich op te blazen en de bek open te sperren. Laat het dier in dat geval met rust, en ga na hoe de interactie op een later tijdstip prettiger kan verlopen. Zoals met veel diersoorten zijn jonge en mannelijke dieren agressiever, maar ze worden kalmer naarmate ze ouder worden. Hou echter in het achterhoofd dat elk dier kan bijten, krabben of slaan wanneer het nerveus is of zich bedreigd voelt of schrikt. Onderling communiceren de dieren met diverse submissieve en dominante signalen, zoals wuiven en met de kop knikken en dan vooral tijdens het paarseizoen.

Na de aankoop of nadat het dier (alle leeftijden, dus ook volwassenen) is overgeplaatst naar een nieuw verblijf is het extreem belangrijk dat je het dier rust geeft en laat wennen aan de nieuwe omgeving. Laat het dier enkele weken met rust en hanteer het niet tot je zeker weet dat het goed eet. Pas nadien kan je meer toenadering zoeken.



Australische wateragamen kunnen drager zijn van salmonella. Mensen met een zwakke immuniteit vermijden daarom best het contact met deze reptielen. Voor de gezondheid van mens en dier is een goede hygiëne in het terrarium belangrijk, en moet je na het hanteren altijd je handen wassen.

5 GEZONDHEID

5.1 VOORTPLANTING EN BIJHOREND GEDRAG

Ga na of je verantwoordelijke kopers hebt voor de jongen voor je begint te kweken. De geslachtsbepaling bij jonge dieren is moeilijk omdat er weinig uiterlijke verschillen zijn tussen vrouwelijke en mannelijke dieren. Vanaf de leeftijd van 1 jaar worden de verschillen zichtbaar en hebben de vrouwelijke dieren een witte of roze buik en borst. Volwassen mannelijke dieren hebben een felrode buik en de kam is in de nek meer uitgesproken. Ze hebben ook een meer uitgesproken tekening op de kop.

Zoals alle reptielen heeft de mannelijke wateragame een dikkere staartbasis ofwel twee verdikkingen naast de cloaca (opening voor de staart) waar de hemipenissen zitten. De geslachtsrijpheid van mannelijke dieren wordt bereikt vanaf ze een kop-buiklengte van 21 cm en gewicht van 400g hebben. In het wild wordt dit bereikt op de leeftijd van ongeveer 5 jaar, maar in gevangenschap kan dit reeds vanaf de leeftijd van 2 jaar zijn. Vrouwelijke dieren in gevangenschap zijn geslachtsrijp vanaf de leeftijd van 4 jaar. In natuurlijke omstandigheden legt de vrouwelijke Australische wateragame eenmaal per jaar eieren, in gevangenschap kan dit tot tweemaal.

Voor Australische wateragamen begint de paartijd in natuurlijke omstandigheden na de winterslaap. Tijdens de paarperiode neemt de agressie bij mannelijke dieren toe en komen onderlinge conflicten veelvuldig voor. Een mannelijk dier zal zijn rivaal in eerste instantie proberen te overbluffen door zich op te blazen en zijn bek op te sperren. Als dat de tegenstander niet afschrikt, beginnen ze te worstelen, waarbij ze elkaar flink kunnen verwonden. De gevechten duren meestal ongeveer 10 minuten.

Een vrouwelijke Australische wateragame graaft een hol in zanderige bodem voordat ze de 6 tot 18 eieren legt. Na het uitkomen groeien de jongen het snelst in het eerste jaar, ze hebben nog geen kam en zijn lichter gekleurd. Voorzie veel vochtige plekken in een diepe laag bodembedekking als je wilt kweken met je wateragame. Zorg dat er meer graafplaatsen zijn dan vrouwelijke dieren om onderlinge conflicten te voorkomen. Het uitbroeden van de eieren in een broedstoof is de meest succesvolle methode. Als je dit doet op 30 °C, met een luchtvochtigheid van 95%, dan komen de eieren meestal uit. Ook niet bevruchte vrouwelijke dieren kunnen eieren leggen. Deze zullen dan uiteraard niet uitkomen.

De jongen kunnen in één terrarium gehouden worden tot ongeveer 5 tot 6 maanden, daarna moeten de mannelijke dieren apart gehuisvest worden. Jonge dieren vervellen redelijk vaak omdat ze in de groei zijn. Ze vervellen in delen, vanaf de kop tot de staart. Volwassen Australische wateragamen vervellen minder vaak.

5.2 MEEST VOORKOMENDE GEZONDHEIDSPROBLEMEN

Kijk voor de aankoop van een dier uit naar een dierenarts die ervaring heeft met reptielen. Een gezonde Australische wateragame heeft:

- een egale huid met een heldere kleur;
- een goed gevulde buik;
- heldere ogen;
- een schone neus.

```

////////////////////////////////////
//

```


- **Onvolledig vervellen**

Symptomen: vervellingen zijn onvolledig of duren lang, vaak vernauwing van de huid aan de tenen, nagels, oogleden en bek.

Een lauwwarm waterbad kan uitkomst bieden, want dit weekt de oude huid los. Trek nooit zelf de vervellingsresten los en raadpleeg indien nodig een dierenarts voor een diagnose van een onderliggende oorzaak zoals vitamine A-tekort, parasieten, slechte voeding, te droge lucht...

- **Afwijkend gedrag of agressief gedrag**

Symptomen: stereotiep gedrag, vluchtgedrag zoals wegrennen of duwen en krabben aan de wanden, veel bewegen of juist extreem weinig bewegen, apathie. Mogelijk wordt het dier door hormonale veranderingen in het paarseizoen overactief. In andere gevallen heeft het dier last van stress. Stress kost energie en hierdoor zoekt het dier mogelijk langduriger de warmte op. Laat medische oorzaken uitsluiten door je dierenarts. Verbeter de omgeving en voorkom stress.

6 AANKOOP OF ADOPTIE

Australische wateragamen zijn reptielen die je in een terrarium houdt. Door hun waterminnende levenswijze en lichaamsgrootte is het houden van deze diersoort duur en niet evident, en zijn kennis van de behoeften van het dier en technische kennis van terraria zeer belangrijk. Deze wateragamen hebben een robuuste gezondheid en zijn niet zo nerveus dan sommige andere wateragamesoorten, maar het zijn zeker geen knuffeldieren. Bedenk waarom je een Australische wateragame als huisdier wilt en of het dier aan die verwachtingen kan voldoen.

De volgende vragen helpen je over de aankoop van een Australische wateragame na te denken:

- Australische wateragamen kunnen 15 jaar of ouder worden, kan je er gedurende deze periode voor zorgen?
- Begrijp je dat het geen knuffeldier is, en dat de dieren niet wensen te worden aangeraakt?
- Heb je de ruimte voor het grote verblijf?
- Begrijp je dat je de dieren moet voeren met levende insecten en je dagelijks veel schoonmaakwerk hebt?
- Heb je de tijd om dagelijks/driemaal per week het voer voor te bereiden?
- Is er iemand die de Australische wateragame kan verzorgen als je op vakantie gaat?
- Heb je ongeveer 103 euro per maand per wateragame over voor de voeding en verzorging?



Een Australische wateragame koop je bij een kweker, een dierenwinkel of een gespecialiseerd opvangcentrum. Ga bij meerdere kwekers kijken voor je een wateragame koopt. Zo kan je direct zien wat er allemaal komt kijken bij het houden van het dier. Kies een verkoper bij wie de dieren er gezond uitzien, het terrarium en water proper zijn, alle dieren vers water hebben, er voldoende schuilplekken zijn en de dieren voldoende ruimte hebben. Als je bij een erkende kweker koopt, dan is de consumentenwetgeving van toepassing en heb je een wettelijke garantie op de gezondheid van de dieren.

Vergewis je ervan dat je een agamesoort koopt die je in Vlaanderen als huisdier mag houden. Er zijn namelijk 515 soorten agamen gekend waarvan er in Vlaanderen 19 soorten als huisdier mogen worden gehouden (meer info: [Positieve lijst reptielen](#)).

Wees kritisch en durf vragen te stellen. Als koper ben je verantwoordelijk voor een goede keuze. Koop enkel een dier dat mag worden verhandeld.

```

////////////////////////////////////
//

```

Koop geen zwakke of zieke dieren, want zo hou je foutieve handel in stand. Kijk goed of de dieren geen verwondingen of vervormingen hebben. Als je verwaarloosde dieren opmerkt, dan kan je dit melden bij de Dienst Dierenwelzijn op het [Meldpunt verwaarloosde of mishandelde dieren](#).

Voordat je de wateragame mee naar huis neemt, moet het terrarium in orde zijn, zodat het warm is en klaar voor de komst van het dier. Voorkom agressie bij het introduceren van een nieuw dier in een bestaande groep door de kennismaking geleidelijk en correct te laten verlopen of door enkel een groep dieren uit hetzelfde nest (enkel vrouwelijke dieren) te kopen. Na de aankoop moet het dier enkele weken wennen aan de nieuwe situatie. Geef het dier die rust, want dit is een stresserende periode. Nadat het dier goed eet, kan je toenadering zoeken.

7 KOSTEN

De aankoopprijs van een Australische wateragame varieert van 15 tot 250 euro, afhankelijk van de leeftijd en eventueel ondersoort.

De aankoop van een terrarium en het meeste toebehoren is een eenmalige investering. Richtprijzen vind je [hier](#).

Maandelijks kost een Australische wateragame je ongeveer 103 euro voor levend voer, voedingssupplementen, bodembedekking, elektriciteit en water. Als het dier ziek wordt of je wil kweken, kunnen de kosten hoog oplopen.

Wat kost een Australische wateragame jaarlijks?

Jaarlijkse kosten	Bedrag
Uv-lampen	60 euro
Warmtelampen	20 euro
Bodembedekker	150 euro
Voerkosten, mineralen- en vitaminepoeder	500 euro
Elektriciteit en water	500 euro
Totaal	1230 euro

////////////////////////////////////



Postadres

Koning Albert II-laan 15 bus 548
1210 Brussel
vlaanderen.be/dierenwelzijn